

Це нікчемне знання, яке збагачують радше досвід, випробування, аніж тисячі читань, що кожен відбуває, аніж мільярди біт інформації, котрі повсякчас пронизують тіло й мозок, це нікчемне знання дарує мені, буває, спалахом своїм кілька сторінок, що зринули, цього я певний, з античної прадавнини чи з абсолюту Теперішнього, нашої спільної історії. Тому поезія миті, либонь, і є криком *останньої людини на цій землі*. Її можна віддати на поталу скальпеля сучасникам чи майбутнім поколінням. Затеменення, у яке поринаєш за читанням вірша, лише роз'ятрює спрагу. Спрагу тремтливого світла. Світла поезії, з нараз прочиненої і тут-таки зачиненої брами. Світла, що народжується в абсолюті самотини, хай би цілі народи товклися тут-таки, у кімнаті писаря-чекальця.

Отже, поезія — в самому осередді речей, світу речей і істот, вона — в осередді нашого первісного ества. Вона, власне, є найвищим життям (направду найживіше проживання життя), і водночас *торкається смерті*. У смерті — світло поезії. Перед нею не схитруєш. При ній втрачають принаду всі прагнення. Є тільки поезія, а не довколишня какофонія.

Писання — це справа одного, у супроводі всіх, без винятку, у товаристві живих і мертвих. Єдине слово, пронісшись у юрбі, вихоплює з неї обличчя усіх. Тому — неможливо упізнати їх, прагнення будь-що личкувати одним лицем, одним іменем, однією роллю всезагальне невидиме обличчя — ілюзорне. Нездійсненне — прагнення увібгати все до карнавалу літер і книжок. Викликати повносице буття світового начала не можна.

В оповідці з-під однієї руки, у битті одного серця направду проступає частка світової повісті. Поезія — це, власне, биття серця і водночас помах крила недосяжного птаха. Птаха, який зринає в небі миті, а не у недовідомому майбутті.

Отак і пишемо, не надто зважаючи на здобутки й негоди, слухаючи мерців і виглядаючи Вжививальних. Трапляються зміїні дні, трапляються дні ластовині. Сподіваємо темряві води часу під зводами вічного мосту. Це ж і є, певне, наше найплідніше неробство. Та що вдієш? Услід за [Анрі] Мішо, можемо потвердити: *Поет не владний у собі*. І — насамкінець — запозичую уривок із П'єра Реверді: «Здається, завдання мистецтва, його роль — не зомага глибше занурення людини у злидні, страждання й тужбу, а вивільнення від них, подання ключів для виходу, для підняття над ваготою повсякденної дійсності, до вільного світу естетичного, куди митець поривається для життя й вільного дихання».

Наше завдання — віднайти спільні обрії.

Мріймо разом, у поетичному прозорі-спалаху виходу на них.

Із французької переклав Дмитро ЧИСТЯК

ФЕСТИВАЛЬ АРГЕНТИНСЬКОГО КІНО В КИЄВІ

У травні в київському кінематографічному житті відбулася небуденна подія. 6–7 травня в Будинку кіно проходить **Фестиваль аргентинського кіно**, що організувало Посольство Аргентинської Республіки в Україні за сприяння Національної спілки кінематографістів України. Кожна подія, пов'язана зі світом Латинської Америки, для України завжди викликає чималий інтерес. Насамперед через те, що іспаномовна література і культура в нашій країні представлена досить мало (хіба що в 2008 році відбулися певні зміни після проведення двох міжнародних круглих столів — один до 80-річчя Маркеса (організатор Л. Кадирова), а другий — «Іспанська література: знайомка незнайомка» було присвячено сучасним тенденціям в іспанській літературі (організатор — Інтернет-видання «ЛітАкцент»), що, у свою чергу, «спрокував» проведення в червні 2009 року I Міжнародного конгресу іспаністів України (організатор О. В. Пронкевич) у Києво-Могилянській академії.

Але цього разу йшлося про показ кінематографічних новинок із ще недостатньо відомої українцям магічної і реальної Аргентини, тож подібний фестиваль прислужився (крім того, щоб поліпшити знання іспанської мови) передовсім для того, аби продемонструвати сучасні тенденції в аргентинській кіноіндустрії (було показано такі фільми: «Прості історії» («Historias mínimas»), «Банка» («El fracso»), «В очікуванні Месії» («Esperando al Mesías»), «Горішки для кохання» («Nueces para el

містять елементи постмодерної гри, позірної тривіальності, хоча в глибині вони є відповіддю на приховану на маргінесах медійної культури жорстокість нового постміленіумного часу. Не можна сказати, що в Україні іспанські та латиноамериканські фільми взагалі невідомі (скажімо, не так давно була захищена кандидатська дисертація О. Бабича, що ґрунтувалася на вивченні сучасних іспанських фільмів), але на масовому рівні ці фільми майже не представлені.

Звичайно, світ Латинської Америки, що навіть географічно віддаленіший від України більше, ніж Іспанія, постає і досі загадковим; поетика цього мистецтва в Україні майже не вивчена. А проведений кінофестиваль довів, що аргентинське кіно має свою психологічну специфіку і художню самобутність. Скажімо, «В очікуванні Месії» – фільм із двома сюжетними лініями; фільм, побудований на представленні психології людей, належних до різних культур (світ аргентинського юдейства, лесбійський світ тощо). Усе взагалі починається з трагічного моменту, коли помирає матір одного з головних героїв. Але з часом сюжетна лінія переноситься в інший вимір: нас дедалі більше цікавить історія такого собі маргінального аргентинського чоловіка (який знайшов портмоне померлої жінки і віддав це її синові), нового аргентинського Дон Кіхота, який опинився на нижчих щаблях суспільства, але притому він не втратив почуття моралі, доброти й милосердя. Історія його «простого» (тривіального) кохання набуває надзвичайної ваги у фільмі. Все завершується святкуванням аргентинського Різдва, а отже, апокаліптичне відчуття, що існує на початку, зникає наприкінці фільму, його замінює щем від тих прекрасних хвилин життя, що відчувають герої стрічки. І, зрештою, глядач починає усвідомлювати, що світ насправді не такий уже й поганий, головне – налаштувати себе на сприйняття добра. Фільм далекий від моралізаторства, але близький до пост-постмодерного неореалізму, в якому реальність приваблива саме тому, що її мешканці не втратили відчуття божественного.

«Горішки для кохання» – це також історія кохання (трагічного, несправедливого), що розтягнулося на кілька десятиліть. Герої цього фільму переживають трагедію особистісних стосунків, розрив і примирення, що стало можливим значно пізніше, вже «за сприяння» доньки, яка виросла і яка хоче щастя для своєї матері, яка хоче, щоби батько був поряд із родиною. Але колізія в тому, що батько вже має іншу родину, іншу дитину... Класичний сюжет для класичної (якщо не сказати буденної) новели. Але є в аргентинських фільмах щось значно більше: хочеться симпатизувати героям цих стрічок або ж ганити їх, хочеться співпереживати і діяти разом із ними. В цьому – секрет успіху сучасного аргентинського кіно: воно повертається обличчям до людських емоцій, як твори Шекспіра, як романи ХІХ століття, герої яких ставали народними, викликаючи значні психологічні переживання в читачів. Це вже не ходульні й штучно вирощені персонажі постмодерної доби, що не мають конфліктів і глибинних емоцій; це світ «реального магізму», але щоб побачити магійний первень, потрібно виховувати в собі почуття моральної відповідальності та любові. Ці два феноменологічні поняття – центральні для всіх фільмів, показаних на Фестивалі аргентинського кіно в Києві. Зрештою, світ, що тримається на засадах, проголошених іще в Нагірній проповіді, по-моєму, не такий уже й поганий...

Насамкінець хочу висловити подяку за допомогу в підготовці цього матеріалу знаному українському перекладачеві **Сергію Борщевському** та пані **Лілі Ролдан Васкес де Муан**, Послу Аргентинської Республіки в Україні.